

ABONEMENT

Pour un an D. 2
Edition spécial. 500 Ptrs.

ADRESSE:

“İdjtihad,” Constantinople

Téléph. St. 865
XXV ème ANNÉE

1 Octobre 1929

İCTİHAD

Türkçe ve Fransızca

İLMÎ, EDEBÎ, İKTİSADÎ

No. 282

ABONEMAN:

Seneliği [24 Nüsha] Türkiye
için 2 1/2, hariç için 2 D.
Âlâ kâğıdlısı 5 Liradır

İDAREHANESİ:

Cıgaloğlunda İctihad Evi

Tarihi Te'sisi:

1904 — Genève
Yirmi beşinci sene
1 Teşrinievel 1929

Ankara Postası

(Milli Filim; Rejisorü: ERTUĞRUL MUHSİN)

Filimin mevzu ve Seyri Sultanın öldürülmesi sahnesine kadar Reşat Nuri Beyin (Terre inhumaine) piyesinden çevirdiği (Bir gece faciası) nı tasvirediyor. Bundan soraki kısım asıl (*Ankara Postası*) dır. Milli mücadele yıllarına bağlı bir olmuşu gösteren bir filim için yepyeni bir buluşta bulunulmaması tenkide değer bir nokta olmakla beraber vak'anın muhita uydurulmağa pek elverişli oluşu ve bir insan kalbinde vatan vazifesiyle sevginin karşılaştığı âni ve vatanperverlerin feragat ve tahammüllerini gösteren mevzuun kalpleri saran ve sürükleyen tesiri bu çiheti görmemezliğe getirebilir. Filimin kusuru demeyeyim bellibaşlı talihsizliği maddi vasitasızlıklar içinde ve bazı lüzumsuz uzunluklara karşı bazı yerlerine pek ehemmiyet verilmeyen çekilmesidir. Bunların başında saltanat intisabının maddi zevahirinin gözükmemesi gelir.

Sai Mezarının Taşına

*Bu toprağa beni atdı bir şimşek;
Yanan kanatlarım kaldı göglerde;
Yaşatmak gayreti yaşatdı beni.
Ölmemin teselli olduğu yerde.*

A. D.

Adapazarındaki dul Melek hanımın mütevazı evi ile mukayese verebilmesi için Sultan efendinin kocasından gelen telgraftı muhteşem bir yatak odasında okuduktan sonra o pek güzel balkon sahnesine geçmesi ne iyi olurdu. Hernakadar acele ve yalnızlık arzusu gösterse de o devirde bir Sultan efendinin o şekilde gidişi biraz garip gözüküyor. Harem ağaları da kuklaya benziyorlar. Bu vasitasızlıklar içinde sultan yerine halktan bir kadın seçmeliydi; fakat o vakitte mevzu cazibesini ve telkını kaybetmiş olurdu. Bu mevzuu beyendikten sonra İpekçi kardeşlerin parayı acıamaları lazımdı önceleri tayyare ile bin ihtimamla yapılan gizli postacılık vazifesinin kasabayı ayağa kal-

dıracak bir gürültü ile gidip gelen boş araba ile yapıldı da zihne çengel takıyor. Bunun için bazan yayan yürümek bazan yarı yolda koşmaktan çatlayan bir at kullanmak lazımdı. Kız kaçırma sahnesi de pek mahalle içinde yerden taş alır gibi basit bir tarzda yapılmış: ekin tarlasında çalışırken ve ya dönerken bir köşe başında kaçırılabilirdi. Ayşenin kaçırıldığını duyan ihtiyar ninenin soukanlılığı pek göze batıyor. Vobazlarla Ayşenin ve Osmanın döğüşleri de tabiiğin çok fevkinde uzun ve sıkıcıdır. Nihayet ayaklanan halkın azlığı Osmanın ölü gözkapaklarının mütemadiyen titreyişi görülmesi istenmiyen kusurlardır: düzeltilebilirse çok iyi olur. Rollere gelince: Ertugrul Muhsin kısa rolünü tam bir sinema artisti olarak oynamıştır. Bogulma sahnesi çok canlıdır. Filimin en uzun rolünü yüklenmiş olan Ercüment Behzat Bey de hele mimikte diğer arkadaşlarının

hepsinden çok muvaffak olmuştur. (Melek Hanım) rolündeki Nefia H. bütün muvaffakiyetini sadelik ve tabiliğine borçludur sahneye ömründe ilk defa

çıkan bir hanım ancak bu kadar oynayabilir. Valnız sultana ateş edişi çok uzun sürüyor. Neyyire Neyyir hanımın sultan vekarı ölümü iyidir. Vobazlar hele hakiki kara sakallıyla iman (I. Galip) çok canlı bir tiptirler. (Ayşe) rolünü yapan İsmet hanım Osmanın döğüşmesinde arasra kendini unutup tabiileşmese çok iyi olurdu bu hanım kızın saçları da keşiğe benziyor. Bütün bu mutalaalara ragmen Ertugrul Muhsin muhayyalesinde genişletip büyüttüğü mevzuu istediği gibi sahneye muvaffakiyetle ve emek, sen'at sarfederek koymuş; filimi söze az vesile bırakmak maharetiyle tertip etmiştir. Bu başlangıç dahagüzel muvaffakiyetlerin müjdecisidir.

M. FERİT